patalpoje aptiktų gausių radinių, susijusių su metalo apdirbimu (formų, gaminių, gamybos atliekų). Giliau XIX–XX a. sluoksnio – supiltinės struktūros XVII a. pradžia datuotinas kultūrinio sluoksnio horizontas. Pietinio korpuso R patalpose aptikta vėlesnės ūkinės veiklos apardytų XVI–XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontų ir ūkinių duobių.

ARCHAEOLOGICAL EXPLORATIONS IN THE AREA OF GAONO STREET 8, IN VILNIUS

In autumn and winter of 2002, in the area of Gaono street 8, the area of ~552 m^2 was explored. In area 1 the remains of an arched construction orientated northsouthwards were detected. They were dated to the 18th century. In area 2, a cobble dated to the end of the 16th century – the beginning of the 17th century was excavated. Above the cobble, several fragments of household pottery dated to the 17th–18th centuries were found. Under the cobble there were tiles and waste pits dated to the renaissance period (the second part and the end of the 16th century). Some finds (a salt-cellar, sauceboats?) suppose that in the second half of the 16th century there was an inn located in the building explored.

ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI VILNIUJE, TOTORIŲ G. NR. 25/3

Linas GIRLEVIČIUS

2002 m. vasarą buvo tęsiami 2001 m. pradėti (žr. *ATL 2001 metais*, V., p. 181–183) archeologiniai tyrinėjimai ir žvalgymai Totorių g. Nr. 25/3. Pastato Š sparne, esančiame greta Benediktinių g., buvo atliekama rekonstrukcija, pastatą pritaikant LR krašto apsaugos ministerijos reikmėms. Pastatas statytas XVII a., didesni rekonstrukcijos darbai vykdyti XVIII ir XIX a. 2002 m. ištirtas 48 m^2 plotas. Suprojektuoto pogrindžio kanalo vietoje tirti plotai 2 ir 3, šalia rekonstruojamų skliautus laikiusių kolonų pamatų iškasti šurfai 7 ir 8, atlikti archeologiniai žvalgymai. Tirtų plotų ir šurfų numeracija tęstinė. Pastato Totorių g. Nr. 25/3 vidurinėje dalyje yra išlikę Vilniaus miesto gynybinės sienos likučiai, orientuoti V–R kryptimi. Yra išlikusi gynybinės sienos pamatų, kurių plotis iki 1,9 m, aukštis – iki 0,8 m, apatinė dalis. Sienos pamatinė dalis mūryta iš kalkių skiedinio, stambių lauko akmenų, į tarpus tarp jų pridedant pavienių raudonos spalvos degto molio plytgalių. Tirtose vietose aptiktas iki 80 cm storio, pagal radinius XVI a. antrąja puse – XVII a. pirmąja puse datuotas kultūrinio sluoksnio horizontas. Sluoksnyje buvęs gruntas – juodos, tamsiai pilkos spalvos smėlinga žemė su kalkių skiedinio, smulkių statybinių griuvenų priemaišomis. Radiniai negausūs – minimu laikotarpiu datuotini buitinės keramikos ir koklių fragmentai. Sluoksnyje aptikta medinių konstrukcijų likučių. Greičiausiai tai XVII a. statyto pastato grindų konstrukcijų (aptašyti juodbalkiai, tarpai tarp kurių – apie 1 m) bei to paties pastato kolonų statyboje naudotų pagalbinių medinių konstrukcijų likučiai. Didžioji dalis tirto sluoksnio tikriausiai susidarė šio pastato statybos laikotarpiu XVII a. pradžioje. Aptikti juodbalkių fragmentai leidžia teigti, kad tiriamo pastato bent jau R dalyje iškart po pastato mūrinės dalies pastatymo buvo įrengtos medinės grindys. Anks-

tesni kultūrinio sluoksnio horizontai daugiausia sunaikinti griaunant gynybinę sieną ir niveliuojant aikštelę pastato statybai. Po juodos žemės sluoksniu, 20–80 cm gylyje (H_{abs} ~105,00 m) nuo jo viršaus, didžiojoje tirtų plotų dalyje pasiektas smėlio įžemis. Pastato V dalyje po juodos žemės sluoksniu atkasta netaisyklingos formos iki 10 cm storio juodos žemės su gausiais degėsiais dėmė (H_{abs} 104,95–105,07 m). Dėmėje aptikta nemažai XVI a. datuojamos buitinės keramikos fragmentų, taip pat renesansinio plokštinio koklio, puošto „maureskos" ornamentu, fragmentas.

ARCHAEOLOGICAL EXPLORATIONS IN TOTORIŲ STREET 25/3, IN VILNIUS

In the summer of 2002 in Totorių street 25/3, the area of 48 m^2 was explored. In this area the cultural layer of 80 cm thick dated to the second half of the 16th century – the first half of the 17th century was detected. The finds excavated were fragments of household pottery and tiles and the remains of wooden constructions.

ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI VILNIUJE, TRAKŲ G. NR. 2/24

Linas GIRLEVIČIUS

2002 m. rugpjūčio–2003 m. vasario mėn. atlikti archeologijos tyrinėjimai pastato Trakų g. Nr. 2/24 V korpuso patalpose ir vidiniame kieme, plotuose šiauriau nuo šio pastato. Archeologinė priežiūra pastate Trakų g. Nr. 2 vykdyta 1991 m. (archeologas E. Songaila). Žvalgomieji archeologiniai tyrimai šio pastato R korpuse ir išsamūs archeologiniai tyrinėjimai V korpuse vykdyti 1996 m. (archeologas S. Sarcevičius) (žr. *ATL 1996 ir 1997 metais*, V., p. 404–406). Archeologinius tyrinėjimus šiame pastate yra vykdęs ir archeologas A. Šėma, tačiau už juos nebuvo atsiskaityta – ataskaita neparašyta. Pastatas Trakų g. Nr. 2 rašytiniuose šaltiniuose minimas nuo XVI a. Tuo metu pastatą nuo Vilniaus miesto gynybinės sienos skyrė siauras skersgatvis (Jurkštas J., Vilniaus Senamiesčio kvartalas Nr. 28. Istoriniai tyrimai, V., 1972. *Byla F5 684 Vilniaus apskrities archyve* (toliau – *VAA*); Kazlauskas A., Vilniaus Senamiesčio 28 kvartalas. Istoriniai tyrimai, t. I, II d., V., 1977. *Byla F5 1559 VAA*; Samuolienė S., Gyvenamasis namas Vilniuje, Trakų g. Nr. 2. Istoriniai tyrimai, V., 1990. *Byla F5 5219 VAA*). 1834 m. Trakų g. išklotinėje vietoje pastato Nr. 2 matyti stovintys du maži nameliai (Drėma V., *Dingęs Vilnius*, V., 1991, p. 230–231, 236 pav.). Dabartiniame sklype Trakų g. Nr. 2 XIX a. pirmojoje pusėje statant naują pastatą (kartu apjungiant ir buvusius pastatus), šio pastato V korpusas buvo pastatytas ant nuardytos miesto gynybinės sienos. Šis tokio pat tūrio tik dalinai pakeistas pastatas (buvę Umiastovskių rūmai) Trakų g. Nr. 2 yra išlikęs iki šiol.

Archeologiniai tyrinėjimai pastato patalpose. 2002 m. ištirtos patalpos V pastato korpuso Š dalyje. Buvusio skersgatvio vietoje ištirtos dvi nedidelės XIX a. įrengtos rūsio patalpos. Jos buvo užverstos anglimi, aptikta gerai išdirbtos odos atraižų, smėlio sluoksnyje